

JAARVERSLAG 2019

Inleiding

Dit is het eerste volle jaar dat we in ons nieuwe museum zijn gevestigd. Na de verhuizing is het museum ingericht en zijn er verbeterwerkzaamheden uitgevoerd. Met name is de toneelzaal aangepast en zijn de audio- en videomogelijkheden uitgebreid en verder geprofessionaliseerd. Er zijn activiteiten georganiseerd, zoals tentoonstellingen, en het museum is beschikbaar gesteld aan andere verenigingen. De bekendheid van de Historische Vereniging Heiloo is na de verhuizing nog groter geworden. Dit blijkt mede uit het aantal bezoekers dat spectaculair is toegenomen van 2433 in 2018 tot ruim 4000 in 2019. De ligging en bereikbaarheid van de nieuwe locatie is daar onder meer een reden voor. De keuze en inrichting van onze tentoonstellingen en de publiciteit hebben daar zeker aan bijgedragen.

Bestuurlijke zaken

Eind 2019 bedroeg het aantal leden van de vereniging 1217. De subsidie van de gemeente voor de huisvesting wordt in het financiële verslag van de penningmeester toegelicht. In het verslagjaar is door het bestuur overleg gevoerd met de gemeente Heiloo over de financiële ondersteuning. Voor het jaar 2020 is aan de vereniging een incidentele subsidie toegekend. Een delegatie van het bestuur heeft input gegeven aan wethouders en fractievoorzitters van de coalitiepartijen over de vraag in hoeverre het coalitieakkoord zijn vruchten heeft afgeworpen.

In 2019 is door het bestuur 11 keer vergaderd. In deze vergaderingen kreeg de organisatie van tentoonstellingen aandacht en is regelmatig de inrichting van het museum onderwerp van bespreking geweest, net als de samenwerking met andere verenigingen en zusterverenigingen. Verder is aandacht geschonken aan regionale samenwerking met andere historische musea.

Een samenwerkingsovereenkomst is gesloten met de Stichting Oer-IJ en Stichting Baduhenna om het gezamenlijk streven het Cultureel Erfgoed zichtbaar te maken en de herinnering aan het ontstaan en de ontwikkeling van onze regio te borgen. De activiteiten van onze organisaties vullen elkaar aan en versterken elkaar.

Cronyck

Er waren twee mooie uitgaven van de Cronyck die met veel waardering zijn ontvangen. De uitgaven zijn fraaier geworden door een betere lay-out en de Cronyck wordt bij een andere drukker gemaakt. Ina Blekemolen-van den Berg heeft haar redactielidmaatschap beëindigd. In kleine kring is afscheid van haar genomen waarbij zij bedankt werd voor haar inzet.

Tentoonstellingen

We verzorgden vijf tentoonstellingen. Na de tentoonstelling over het Melcoterrein kwam de tentoonstelling over De Die. 42 foto's van amateurfotografen van de HAF maakten de tentoonstelling extra fraai. Een en ander werd versterkt door de uitgave van het boek over De Die alsmede de presentaties van Jaap de Graaf over dit veenstroompje. Droneopnames droegen bij aan het doel van deze tentoonstelling: bekendheid geven aan De Die.

Daarna volgde de tentoonstelling Kunst In Herinnering. Dit was een eerbetoon aan overleden kunstenaars van Heiloo. Ook deze tentoonstelling werd druk bezocht en maakte een aspect van Heiloo manifest dat weinig mensen in Heiloo wisten. In de laatste weken van deze tentoonstelling kregen de werken van dokter Naessens aandacht. Dit vormde een bijzondere en gewaardeerde afsluiting.

De tentoonstelling Heilo-o, Kom Er Eens Kijken was ervoor bedoeld de geschiedenis van Sint Nicolaas in z'n algemeenheid en de intocht van Sint Nicolaas in Heiloo in het bijzonder te vertellen. Het verhaal, de tentoongestelde objecten en filmmateriaal maakten de tentoonstelling tot een succes.

Ten slotte is de tentoonstelling Winter- en IJspret ingericht. Het is een verhaal over schaatsen en ander wintervertier met aandacht voor de ontwikkeling van schaatsen door de eeuwen heen. De prestaties van Heilooërs bij schaatstochten werden zichtbaar. Veel herinneringstekens waaronder een aantal elfstedenkruisjes waren in deze tentoonstelling te zien. Filmmateriaal over de ijsbaan, het schaatsen op straat en een schaatswedstrijd op een schoolplein maakte het beeld van de expositie compleet.

Diverse activiteiten

We waren actief op Open Monumentendag. In samenwerking met Baduhenna hebben we aandacht besteed aan het thema Plekken van Plezier.

We kregen twee scholen op bezoek. De leerlingen kregen een presentatie over de Tweede Wereldoorlog. Daarna is er met hen gewandeld langs plaatsen waar over oorlogsgebeurtenissen te vertellen valt.

Rond de herdenking van het einde van de Tweede Wereldoorlog zijn er door Contexttoneel van Martine Faber zes voorstellingen gegeven. Deze waren alle keren uitverkocht. De voorstelling Foto's Die Vervagen was een ingetogen

en emotioneel verhaal over twee mensen die elkaar lange tijd na de oorlog opzoeken en hun levensverhaal vertellen.

De rondleidingen op Nijenburg waren opnieuw een succes. Dit was te danken aan een televisieprogramma, maar ook aan de wijze waarop de gidsen het verhaal van Nijenburg vertellen. Er zijn in de zomermaanden rondleidingen in en rond de Witte Kerk door onze vereniging verzorgd. Verder heeft de vereniging veel wandel- en fietstochten georganiseerd langs historische objecten, langs plaatsen met een herinnering (o.a. Stolpersteine) en in een cultuurlandschappelijke setting. (o.a. het Laarzenpad en De Die'). De jaarlijkse wandeltocht ter gelegenheid van de zonnewende naar de Ronde O was een groot succes. Het mooie weer lokte meer dan 100 deelnemers. Daardoor moest de groep in tweeën worden verdeeld.

De vereniging heeft zich opnieuw laten zien op Uit&Zo Heiloo bij de opening van het culturele seizoen, de jaarmarkt in de zomer en op de Lente Fair. Bij die gelegenheden zijn er nieuwe leden ingeschreven en activiteiten van de vereniging onder de aandacht van de bezoekers gebracht.

De vereniging heeft vanwege de grote belangstelling Piet Stoffers bereid gevonden om zijn presentatie over de horeca in Heiloo Herbergen, Kroegen en Melksalons opnieuw te geven.

In het verslagjaar zijn er door de vereniging drie publicaties uitgegeven in de Historische Reeks Heiloo: een vernieuwde publicatie Stolpersteine in Heiloo, de uitgave De Ee / D' Ye / De Die / Het Die en de uitgave Kunst in Herinnering.

Vrijwilligers

Op 18 januari hadden we de jaarlijkse vrijwilligersmiddag in ons museum. De vrijwilligers kregen daarnaast een rondleiding over het Landgoed Willibrordus. Op 11 oktober zijn de vrijwilligers bijeen geweest vanwege het 45-jarig bestaan van onze vereniging.

Ongeveer 70 vrijwilligers zijn op allerlei manieren actief zoals de bouw- en

tentoonstellingscommissie, de redactie van de Cronyck, de bezorgers van de Cronyck, de vrijwilligers die rondleidingen op Nijenburg verzorgen, de gastvrouwen en -heren in ons museum, de personen die de vereniging vertegenwoordigen bij diverse vormen van overleg, het up to date houden van de website, het actueel houden van de bibliotheek en uiteraard de leden van

het bestuur. Het feit dat zoveel vrijwilligers zoveel tijd belangeloos actief zijn voor onze vereniging getuigt van betrokkenheid met de geschiedenis van Heiloo en het zichtbaar maken daarvan. De vereniging neemt daardoor in de Heilooër gemeenschap een belangrijke plaats in.

Ten slotte

In de algemene ledenvergadering in april werd afscheid genomen van onze inspirerende voorzitter Jaap de Graaf. Wij zijn hem erkentelijk voor het vele werk dat hij voor de vereniging in zijn functie als bestuurslid en voorzitter heeft gedaan. Handen uit de mouwen steken is voor hem niet vreemd. Voor sjouwwerk, het doen van onderzoek, het schrijven van boeken, het houden van lezingen en het leiden van vergaderingen draait hij zijn hand niet om. Gelukkig voor de vereniging blijft Jaap als vrijwilliger betrokken en zal hij zijn onderzoek naar de geschiedenis van Heiloo voortzetten. In dezelfde vergadering trad Josta de Graaf-Gieltjes aan als bestuurslid.

Wij mogen terugkijken op een succesvol jaar. Een jaar waarin een groot beroep is gedaan op de vrijwilligers. Als vereniging zijn we hen daar erkentelijk voor en hopen dat zij hun enthousiasme continueren. Hierdoor kan de Historische Vereniging Heiloo verder groeien en bloeien en in de gemeenschap van Heiloo een waardevolle plaats behouden.

FINANCIËEL JAARVERSLAG

Toelichting resultatenrekening 2019: uitstekende resultaten

In 2019 boekten wij uitstekende resultaten dankzij een gestage groei van het ledenbestand, een recordverkoop van boeken, een uitstekend jaar voor de rondleidingen op Nijenburg, het grote succes van de toneelvoorstellingen 'Foto's die vervagen' over de joodse familie Bonnewit en de historische dorpswandelingen.

Stijgend ledenaantal

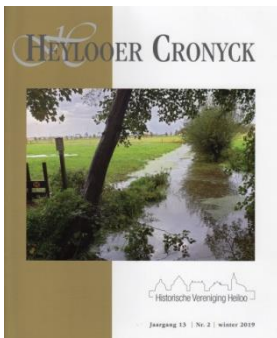
Het ledenaantal stijgt met 6% naar 1.217 en daarmee is 12% van de Heilooër huishoudens lid. Over 2019 waren er 1.217 betalende leden die gemiddeld € 18,47 aan contributie betaalden. Dat is € 3,47 extra bovenop de basiscontributie van € 15. Deze extra donatie zien wij als teken dat leden de activiteiten van de vereniging hoog waarderen. De totale inkomsten uit **contributies** bedroegen over 2019 € 18.255 en daarnaast werd er € 4.218 aan **extra donaties** ontvangen.

Aan sponsoring werd € 1.214 ontvangen, waaronder een bijdrage voor de restauratie van de sarcofaag. Daarnaast sponsorde Brouwerij Heyloo de vereniging in natura met enkele dozen bier.

De inkomsten uit Nijenburg blijven op een hoog niveau met € 4.539. Een inkomstenbron die substantieel is geworden, is het geven van lezingen maar vooral ook de (dorps)wandelingen en de toneelvoorstellingen, die leverden in 2019 € 7.605 aan inkomsten op. Wij willen dat beleid ook de komende jaren voortzetten.

Van de gemeente Heiloo ontvangen wij twee soorten subsidies: € 2.054 voor onze activiteiten, dat is structureel. En € 9.200 voor onze huisvestingskosten, deze subsidie is incidenteel. Later zal ik daarover meer vertellen.

Voor de **Cronyck** zijn wij overgestapt naar een nieuwe drukker, die een stuk goedkoper is. Daardoor daalden de kosten van de Cronyck van € 7.570 in 2018 naar € 5.846 in 2019. De kosten voor **PR, advertenties en folders** liepen op tot € 4.444. Wekelijks staan wij in de Uitkijkpost en wij merken dat daar goed op wordt gereageerd. Daarnaast zijn er kosten voor het gezamenlijke optreden van de musea in het museumkwartier

Heiloo. Er worden mooie flyers gedrukt voor de promotie van o.a. Nijenburg en de toneelvoorstellingen. Door de uitstekende verkoop van boeken met een opbrengst van € 8.873, staat daartegenover de **aankoopprijs boeken** van € 7.492. Wij zijn van plan de komende jaren boeken over Heiloo voor eigen rekening en risico uit te geven. Tegenover een hoger risico staan echter goede baten en het past prima bij onze doelstelling om de geschiedenis van Heiloo te promoten. De verkoop van boeken loopt niet alleen via ons museum maar er worden ook veel boeken verkocht via de Bruna, Primera Het Hoekstuk en boekhandel Van der Meulen in de Langestraat in Alkmaar.

De **diverse kosten** bedroegen € 4.708, waarvan € 3.500 voor de restauratie van de sarcofaag (die in het eerste kwartaal van 2020 in ons museum wordt geplaatst), € 1.000 voor restauraties op landgoed Nijenburg (tuinmuur en inlijsten schilderij) en € 208 aan notariskosten voor wijziging van onze statuten in verband met onze naamswijziging en actualiseren statuten zoals goedgekeurd tijdens de jaarvergadering gehouden in april 2019. De **kosten voor de rondleidingen waaronder Nijenburg** bedroegen € 2.142, dat kwam voornamelijk door de toneelvoorstellingen waarvoor o.a. professionele belichting en geluid was ingehuurd.

De **huur van Historisch Museum Heiloo** kwam voor 2019 uit op € 10.250, dat was hoger dan de € 7.660 in 2018. Deze huur was incidenteel laag omdat wij in 2018 incidenteel door de verhuizing een paar maanden huur niet hoefden te betalen.

De kosten voor **verzekeringen** zijn gestegen van € 607 naar € 1.067 omdat wij nu ook voor de tentoonstellingen een verzekering hebben voor de kunstvoorwerpen die wij in

bruikleen krijgen. Daarnaast zijn de verbouwkosten in de verzekering opgenomen. De **kosten voor de inrichting van Historisch Museum Heiloo** kwam uit op € 7.260, waarvan € 3.284 afschrijvingen op investeringen die wij eerder hebben gedaan, een voorziening van € 500 voor vervangingsinvesteringen en € 3.476 voor een hele reeks aanvullende investeringen waaronder een aantal nagekomen kosten van 2018, een nieuwe computer en plafondplaten om het geluid te dempen in het museum.

Het resultaat kwam uit op € 3.956, substantieel hoger dan de begrote € 1.000. Het hogere resultaat kwam voornamelijk door de zeer succesvolle toneelvoorstellingen en de hoger dan begrote boekenverkoop.

Record aantal bezoekers Historisch Museum Heiloo > 4.000 in 2019

De verhuizing van ons museum naar landgoed Willibrordus is een enorm succes geworden. Bij de aanvraag in 2017 van de subsidies voor de verbouwing van ons museum hadden wij de ambitieuze doelstelling om het aantal bezoekers van gemiddeld 941 aan de Bergeonstraat te verhogen naar 2.500 in 5 jaar tijd. In 2019 konden wij al meer dan 4.000 bezoekers ontvangen ten opzichte van 2.433 in 2018. Dat is ook te danken aan de openstelling op zondag dat de drukst bezochte dag van de week is.

Maar dit succes is vooral te danken aan de tomeloze inzet van de vele vrijwilligers die de bezoekers ontvangen, rondleiden en in 1-2 weken tijd het hele museum

verbouwen voor de volgende tentoonstelling. Wij constateren veel museumbezoekers van buiten Heiloo, naar schatting 10-20%. Waaronder mensen die op zoek zijn naar woonruimte in Heiloo en zich oriënteren op de omgeving, maar tevens veel regionale toeristen.

In veel gemeentes staan de historische verenigingen en de plaatselijke musea los van elkaar. Dat is logisch want musea zijn structureel verliesgevend en worden meestal ondersteund door de gemeente. De gemeente wil de leefomgeving voor haar inwoners namelijk aantrekkelijk houden. Daarnaast vormen cultuurhistorische rijkdommen de basis voor het Heiloo van nu, oud en nieuw zijn met elkaar verbonden.

In het financiële overzicht ziet u apart de kosten voor ons museum vermeld onder de kop huisvestingskosten. Deze bedroegen in 2019 € 23.117, daartegenover staat een subsidie van € 9.200 van de gemeente Heiloo voor onze huisvesting. Daarnaast zijn er nog enkele inkomsten waaronder rondleidingen door het museum en de vrijwillige bijdrage voor de koffiepot van ongeveer € 2.017. Per saldo komt het verlies van het museum uit op circa € 11.900.

Musea in de regio krijgen aanzienlijk hogere bedragen aan ondersteuning van gemeentes. HMH is aantrekkelijk voor inwoners en toeristen. Dat merken wij nu al aan de bezoekersaantallen.

Toelichting balans per 31 december 2019: verdere versterking nodig

Ondanks het uitstekende resultaat over 2019 is ons eigen vermogen nog steeds zwak te noemen. Dat behoeft enige toelichting. Sinds de verhuizing van ons museum naar het museumkwartier en de aanzienlijke verlaagde subsidie van de gemeente Heiloo voor onze huisvesting is onze financiële situatie drastisch gewijzigd.

De vaste huur is met € 10.250 in 2019 aanzienlijk hoger dan de erg lage gesubsidieerde huur van de Bergeonstraat van € 1.138 in 2015, welke later is verhoogd naar € 11.328 in

2017. De gemeente Heiloo heeft besloten de subsidie voor huisvesting van maatschappelijke organisaties fors af te bouwen. In 2017 kregen wij nog € 10.178. In

2019 was dat al gedaald naar € 9.200 en voor 2020 is dat verder verlaagd naar € 4.999.

voor de komende jaren kunnen wij een verdere verlaging verwachten.

Tegenover structureel hogere lasten staan weliswaar hogere inkomsten maar die zijn meer wisselend van aard. Zo kunnen de bezoekersaantallen voor Nijenburg en dorpswandelingen wel eens lager uitkomen door weersomstandigheden of dat de bezoekers het allemaal al een keer gezien hebben. De toneelvoorstellingen, met als thema WO-II, zijn in principe alleen gepland

voor 2019 en 2020, de baten daarvan zijn daardoor eenmalig in die jaren. Ook de inkomsten uit de verkoop van boeken zijn wisselend, wij proberen een boek per jaar uit te brengen, maar zijn erg afhankelijk van vrijwilligers die de boeken schrijven. Dus het kan een keer zo zijn dat er in een jaar geen nieuw boek wordt uitgebracht waardoor de verkoop aanzienlijk lager kan zijn. Doordat wij voortaan de meeste boeken voor eigen risico uitgeven, lopen wij ook meer risico's.

Tegenover structureel hogere vaste lasten staan hogere maar meer wisselende inkomsten. Daar hoort een hoger eigen vermogen (buffervermogen) tegenover te staan. Daar zijn richtlijnen voor, wij volgen die van de brancheorganisatie voor Goede Doelen Nederland. Daarbij maken wij binnen het eigen vermogen onderscheid tussen twee soorten reserves: de bestemmingsreserve voor de financiering van de inrichting van ons museum en de voorraad boeken (€ 8.083 eind 2019) en de continuïteitsreserve welke dient om de volatiliteit van de inkomsten te kunnen opvangen (€ 17.505 eind 2019). Voor de continuïteitsreserve geldt echter een maximum van 1,5 maal de jaarlijkse uitvoeringskosten. Wij hebben eveneens gekeken wat 10 historische verenigingen in onze regio aan reserves aanhouden en die komen uit op gemiddeld 175% van de jaarlijkse uitvoeringskosten. Ons eigen vermogen bedraagt eind 2019 € 25.588 en 49% van de totale kosten, daarmee hebben wij verhoudingsgewijs het laagste eigen vermogen in onze regio. Het bestuur streeft er naar om in 2024 een eigen vermogen aan te houden van minimaal 100% van de totale kosten. Dit zal naar verwachting een bedrag zijn van rond de € 42.500. Daarvoor moeten wij per jaar € 3.381 overhouden hetgeen een zeer ambitieuze doelstelling is.

Veel leden maakten hun bijdrage voor 2020 reeds in december 2019 over. Dat gaat om een bedrag van € 9.891. Mede daardoor was er een positief kassaldo van € 31.058. Daarnaast is er onder de post crediteuren een bedrag opgenomen van EUR 3.500 voor de restauratie van de sarcofaag die in het 1^e kwartaal van 2020 in ons museum komt te staan.

Toelichting begroting 2020

Voor 2020 verwachten wij een groei van het ledenaantal naar 1.265 gezinnen. In 2019 vielen de inkomsten op elk gebied enorm mee (rondleidingen Nijenburg, dorpswandelingen, verkoop boeken en toneelvoorstellingen). Voor 2020 staan er weer toneelvoorstellingen op het programma over de oorlog, waardoor de baten eenmalig hoog zullen zijn. Voor de rest verwachten wij een meer 'normaal' niveau aan inkomsten en uitgaven. Per saldo verwachten wij voor 2020 € 1.985 over te kunnen houden, dit bedrag wordt gebruikt om onze te lage reserves te versterken.

De financiële gang van zaken van onze vereniging wordt maandelijks besproken tijdens de bestuursvergadering. Hierdoor kunnen wij tijdig inspelen op mogelijke wijzigingen aan de inkomsten- en uitgavenkant.